

DİNLER TARİHİ ARAŞTIRMALARI-V

**DİNLER TARİHÇİLERİ GÖZÜYLE
TÜRKİYE'DE MİSYONERLİK**

TÜRKİYE DİNLER TARİHİ DERNEĞİ YAYINLARI

TÜRKİYE DİNLER TARİHİ DERNEĞİ

Yayın No: 5

ISBN: 975 - 94505 - 5 - 0

**Bütün Yayın Hakları Türkiye Dinler Tarihi Derneği'ne Aittir.
Birinci Baskı: Kasım 2005, 700 adet**

ERZURUM, ERZİNCAN, KARS VE İĞDIR YÖRESİNDE MİSYONERLİK

Prof. Dr. Ali Rafet Özkan*
Yard. Doç. Dr. Kemal Polat**

Erzurum ve Civarında Misyonerlik Faaliyetleri

Erzurum son yıllarda evanjelik Hıristiyan grupların büyük bir ilgi odağı haline gelmiştir. Şahsi tespitlerimize göre bu yörede Baptistler başta olmak üzere Pfingst cemaatleri ve Adventistlerin yoğunlaştığı görülmektedir.

Adventistler, 9 dil bilen iyi donanımlı misyonerlerinden olan Sylvain Romain vasıtasıyla öncelikle İzmir'de yerleştikten sonra Adana, Ankara ve Erzurum ayağında faaliyetlere başlamıştır. Bilhassa büyük şehirlerde sokak çocuklarına el atılmış ve bunlar Hıristiyanlaştırılmaya çalışılmıştır. Başarılı olunan çocuklardan bir kısmının yetiştirilmek üzere Avrupa ve Amerika'ya götürüldüğünü duymaktayız. S. Romain de Erzurum'daki faaliyetine, öncelikle doktora çalışmam olan Yedinci Gün Adventizmi'ni kendilerinin yayımlamak istediğini, ancak kitaptaki özellikle Türkiye misyonu kısmının çıkarılması gerektiğini, bu kısım çıkarılmadığı takdirde Türkiye'deki faaliyetlerinin zarar göreceğini belirterek ikna turları şeklinde başlamıştır. Ancak S. Romain bizimle görüşmelerinden sonra şehirde ve bilhassa Üniversite gençliği üzerinde çalışmaya başlamıştır. Bir defasında tanıdık bir öğrenciyle görüşmek istediğini söyledi. Ben de kendisini götürmek bahanesiyle bu öğrencinin kim olduğunu tespit etmek istedim. Birlikte Fen-Edebiyat Fakültesi'ne gittik ve Filoloji öğrencisi olan bayanı aradık. Öğrencinin sınıfını tespit ettik, kendisini bulmak üzereydik ki birden vazgeçti ve "Ben onunla daha sonra buluşurum" diyerek şahsı görmemi engelledi. İlerleyen zaman içerisinde Fransız asıllı bu şahsın Üniversitemizdeki bir akademisyenle irtibat kurduğunu, birlikte bilimsel çalışmalar ve işbirliği yapma adı altında bütün Doğu Anadolu'ya açılmaya başladığı öğrendim. İsmi burada zikretmek istemediğim Mühendislik Fakültesi'ndeki bu akademisyene Silvan'dan uzak durması gerektiğini, tehlikeli biri olduğunu ve kendisine zarar verebileceğini söyledik. Gerekçesi hakkında bilgi sahibi olamadığımız bir şekilde mezkur şahsın üniversiteden ayrıldığını öğrendik. Adventistlerin cemaat bazında olmasa da bu yörelerde bireysel taraftar kazanma şeklinde faaliyette oldukları görülmektedir.

En somut gelişme Baptistler ve Pfingst cemaatlerince yapılanlardır. 2003 yılında Erzurum'da tesadüfen bir Alman misyonerle tanıştık. Bu da öğrencilerimizin haber vermesiyle oldu. "Hocam, bir Alman misyoner Üniversite'de dolaşüyor" dediler. Bizimle irtibat kurmasını sağlamalarını söyledik. Öğrenciler, Alman misyonerin kaldığı oteli haber verdiler. Kaldığı otelde bu misyonerle tanıştık ve Protestan Hıristiyanlık üzerine çalıştığımızı, bu konuda bize yardımcı olup olmayacağını sorduk. Sohbet ortamı

* Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Öğretim Üyesi.

** Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Öğretim Üyesi.

samimileşince Erzurum'da ne yaptığını sordum. Sohbet koyulaşınca misyoner, Stuttgart sokaklarında yürürken ilahî bir hitabın, Doğu Anadolu'ya gitmesi gerektiğini emrettiğini, doğunun çok geniş olduğunu tam nereye gitmesi gerektiğini ilahî hitaba sorduğunu, bunun üzerine Erzurum isminin telaffuz edildiğini, böylece Erzurum'a geldiğini, çünkü burada Rabbe açılan bir kapı olduğunu söyledi. Biz otelin lobisindeki sohbetimize devam ederken Almanya'dan telefon geldi gerekçesiyle diğer arkadaşları tarafından odasına çağrıldı. O sırada Üniversiteden tanıdığım B.P. isimli Elazığlı bir öğrenci, Cornelius Schleytt'ın odasından aşağıya indi. "Ne iş?" diye sordum. "Hocam odalarında 10-15 üniversiteli müntesipleri var, yukarıda oturuyorlar." dedi ve Belçika Katolik Kolejinden mezun olduğunu bildiğim bu Türk Dili öğrencisi, bu grubun Üniversitede 60 müntesibi olduğunu ama kendisinin bunlara dahil olmadığını söyledi. Bir müddet sonra C. Schleytt odasından lobiye indi ve sohbe devam ettik. Ertesi gün kendisi Fakülteme davet ettim. "Ancak evine gelirim" dedi, ben de evimde kabul ettim. Yanında iki erkek misyoner arkadaşı daha vardı. Ve neticede gerçekten Üniversitede bir cemaatlerinin olduğu ve bunların başında da aslen Elazığlı olan, Fen-Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü öğrencisi olan Rasim Yıldırım'ın pastör olarak görevlendirildiğini öğrendim. Bu şahıs maaş karşılığı Üniversite sorumluluğu ve pastörlük görevini yürütmektedir. Bilhassa da Kürt asıllı öğrencilere yönelik bir faaliyet vardı. Ayrıca Hakan isimli vatanî görevini Erzurum'da yapmakta olan aslen Erzurum kökenli olup İstanbul'da yaşayan biri vasıtasıyla da şehir cemaati oluşturduklarını öğrendim. Şehir cemaatinin nerede olduğunu tespit etme şansımız olmadı, çünkü faaliyetler gerçekten çok kapalı ve gizli yürütülüyordu. O sıralarda Hıristiyan olan üniversite gençlerine 100 ila 200 dolar arasında burs verildiği söylenmekteydi. Rasim Yıldırım'ın şu sıralar Diyarbakır civarında misyonerlik faaliyeti yaptığı haberini aldık.

Ayrıca Cornelius Schleytt, düzenli aralıklarla Erzurum ve civarına büyükçe bir karavanla gelmekte, şehirde, hastanelerde, liselerde İncil dağıtmaktaydı. Erzurum Lisesinden genç bir kızın, kendisine hediye edilen İncil'in içerisinden 100 dolar çıkması üzerine bu şahsa aşk mektubu yazması bütün şehirde çalkalanmıştı. Emniyet güçleri de Cornelliun'un faaliyetlerinden haberdar olmakla birlikte, kanunen ellerinin kollarının bağlı olduğundan ve bir şey yapamamaktan şikâyetçi idiler. Bu şahıs, misyon rotası olarak Erzurum, Trabzon ve Nevşehir üçgeninde yoğunlaştıklarını ifade etmişti sohbetin koyulaştığı bir anda. Kendisinin ve cemaatinin deşifre olmasından sonra son iki yıldır bu taraflarda görülmez oldu C. Schleytt. Üniversite sorumluları olan Rasim Yıldırım isimli şahıs da birkaç yıl uzatmaları oynadıktan sonra Erzurum'dan ayrıldı. Böylece Üniversite cemaati şu anda yok olmuş kabul edilmekte. Ancak bir dönem Yenişehir semtinde iki Alman bayan misyoner tarafından pansiyon şeklinde işletilen bir öğrenci evinde Üniversite öğrencilerinin barındırıldığı, sohbet toplantıları ve ayinlerin yapıldığı bilgisini, bizzat bu toplantılara bayan arkadaşı aracılığıyla katılmış olan Tahir'den edindik. Bu evin fazlaca deşifre olması üzerine şu sıralarda Dadaşkent'e girişteki caminin yanındaki bir evin misyonerlerce Üniversite gençliğinin ayin yeri olarak kullanıldığı söyleniyor. Dadaşkent'teki bu evin hangi Hıristiyan grubuna ait olduğunu tespit edemedik. Çünkü isimlerini gizli tutuyor ve kendilerini yeni bir Hıristiyan grup olarak tanıtıyorlardı. Bunun temel sebebi ise kanaatimizce Erzurum gibi muhafazakâr yerlerde alenî ev kilisesinin faaliyetini devam ettirme imkânının olamayacağıdır.

Ayrıca bilhassa Doğu Anadolu'daki misyon faaliyetinde bazı Protestan grupların mümkün merteye misyonerlik faaliyetlerinde işbirliği yapmaları, bunların hangi grup olduğunun tespit edilmesini de güçleştirmektedir. Bu işbirliği metodu, bir taraftan misyonerlere hızlı ve kapsamlı bir misyonerlik gücü verirken, diğer taraftan da ismi yıpranmış ve zihinlerde anti pati uyandırmış olanların da gizlenmesine imkân vermektedir.

Bunlardan başka **Baptistlerin** de Erzurum ve civarına çok özel bir ilgi duyduklarını tespit ettik. Bilhassa ABD'den gelen Baptist misyonerler, Gümüşhane, Trabzon, Erzurum hattında fizibilite çalışması yapmaktadırlar. Erzurum Emniyet Müdürlüğü'nden aldığımız bilgiye göre, Diyarbakır Protestan Kilisesi'nin Erzurum'a yönelik faaliyetleri varmış. Bu grup Jerry Marks kanalıyla Erzurum'da cemaat oluşturmaya çalışmaktaymış. Erzurum Emniyeti, ev kilisesi şeklinde yapılanmalarının olduğuna dair ellerine bilgi ulaştığını, ancak bunu somut olarak henüz tespit edemedikleri bize bildirdi. Şüphelendikleri birkaç eve baskın yapılmış, ancak aradıklarını bulamamışlar. Emniyet Müdürlüğü, Diyarbakır'la bağlantılı olan bu grubun dışında Erzurum'da ev kilisesi tipinde bir yapılanmanın olmadığını ifade etmiştir. Ancak bütün bu resmî bilgilere rağmen, şehirde pek çok ev kilisesinin olduğu söylenmekte ve mahallî gazetelerce yer ismi ve kilise sayısı verilerek duyurulmaktadır.¹ Doğruluğundan kesin emin olmamakla birlikte bu bilgileri de vermenin yararlı olduğunu inanıyoruz.

Emniyet mensubu dostlarımızdan edindiğimiz bir bilgiye göre, Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü'nde okumakta olan Güney Kore'li Kim Jong isimli şahsın da misyonerlik faaliyeti yürüttüğüne dair kanaatler mevcut. İleri teknoloji eğitimi almış olan bu şahsın, öğrenci kimliği adı altında şehrin fizibilitesini yaptığı düşünülmektedir. Bu kişi, şehirde temayüz etmiş şahıslar hakkında kapsamlı bilgi derlemesi yapmaktaymış. Henüz takip aşamasında olduğu için hangi grup veya cemaatlerin adına çalıştığına dair sağlıklı bir bilgi elimizde bulunmamaktadır.

Erzurum'da eğitim ve öğretim kurumları kanalıyla da misyonerlik faaliyeti söz konusudur. Birtakım dil kursları kanalıyla bilhassa yurt dışından getirilen yabancı öğretmenlerin bunun başını çektiği bilinmektedir. Nitekim zaman zaman Üniversitedeki dil kursları için getirilen yabancı hocaların böyle eğilimlerinin olduğu bile gözlenmektedir. Dil öğretimi görevinin dışında başka faaliyetlere giren yabancı hocaların dil merkezlerinden ilişkisi kesilmektedir. Ancak aynı hassasiyeti şehirdeki özel kursların gösterdiğini söyleyemeyiz. Ayrıca şehirde bilhassa ilköğretim öğrencilerine yönelik olarak açılan bazı etüt merkezlerinin, çocukların ders çalışmalarını sağlamaktan ziyade Hıristiyanlık propagandası yaptıklarına şahit olunmuştur. Yenişehir semtinde böyle faaliyet yapan bir etüt merkezinin varlığı ve bu merkeze katılan öğrenci velilerinin şikâyeti üzerine kapatıldığı herkesçe bilinmektedir.

Turist grupları kanalıyla da misyonerlik faaliyeti yapıldığına dair yaşanmış olayların varlığı da söz konusudur. Bu tür misyonerlik çeşidi, daha ziyade doğa ve tarihî eser gezileri şeklinde düzenlendiğinden fazlaca dikkat çekmemektedir. Yöredeki tarihî eserleri gezme bahanesiyle gelen misyonerler de, gezdikleri köylerdeki insanlara,

¹ Bkz. Anayurt Gazetesi, 21 Mart 2005.

kendilerin de aslen buralardan olduklarını, atalarının burada yaşadığını ifade ederek halkımızla ünsiyet kurmak suretiyle, rahat hareket imkânı bulmaya çalışmaktadırlar. Böylece bir taraftan halkla kaynaşmaya çalışırken, diğer taraftan ise bu toprakların gerçek sahipleri olduğu fikrini halkımıza empoze ederek, köylü halkın zihnini bulandırmaktadırlar.

Bunların dışında son zamanlarda fazlaca başvurulmuş misyonerlik çeşitlerinden biri de mağdur ailelere yardım etme şeklinde olmaktadır. Bu tür yardımlar da genellikle etnik farklılıklar gözetilerek yapılmakta ve yardım ettikleri insanların gönülleri Hıristiyanlığa ısıtılmaya çalışılmaktadır. Bu yöntem bütün Güney ve Doğu Anadolu bölgesinde sıklıkla uygulanmakta ve verim aldıkları da gözlenmektedir. Çünkü misyonerlerin aşırı çabalarının yanı sıra terör örgütü mensuplarının da bu tür ailelere din değiştirmesi hususunda telkinlerde bulunduğu kaydedilmektedir. Bütün bu etkenler bir araya gelince misyonerlerin arzu ettikleri ortam doğmaktadır.

Yardım misyonundan farklı olarak, mağdur ve yardıma muhtaçmış, yolda kalmış görüntüsüne bürünerek insanların merhametini sömürmek ve yardım duygularını istismar ederek evlerine girmek suretiyle daha içsel temas kurma yöntemini de uyguladıkları gözlenmektedir. Bu yöntem bilhassa muhafazakâr Erzurum insanının mağdura yardımcı olma hususundaki duyarlılığını çözmüş olmalarından kaynaklanmaktadır. Son zamanlarda bunun misyonerlerce sıklıkla uygulandığını yaptığımız araştırma esnasında tespit etmiş bulunmaktayız.

Bunlara ilâve olarak sizlerle paylaşmak istediğimiz bir bilgi de, misyonerlerin İncil dağıtma yöntemidir. Bir zamanlar evlerin posta kutularına konulan İncillerin içerisinde şöyle bir not bulunmaktadır: "Aşağıdaki telefon ve adresle irtibat kurarsanız 100 dolar vereceğiz. İşsizlere iş, aşızlara aş vereceğiz." Bu notun kendi posta kutusuna konulmuş olduğunu beyan eden dönemin Saadet Partisi İl Başkanı Cemallettin Hınısıoğlu'nun bu olayı basına taşınmasıyla, şehirde pek insanın da başına benzer olayların geldiği ortaya çıkmıştır.

Son zamanlarda başvurdukları bir diğer yöntem de bölgede kendini etnik farklılıklarıyla tanımlamaya çalışan insanlarımızla ortak noktada buluşma teşebbüsleridir. Şöyle ki, misyonerler kendilerinin bu ülkede dinlerini rahatça yaşayamadıklarını, baskı altında oldukları için kendilerini rahat hissedemediklerini vurgulayarak, sanki bu ülkedeki bütün Kürt vatandaşlarımızın da baskı altında yaşadığı kanaatini uyandırmaya çabalamaktadırlar. Böylece psikolojik olarak kendisini baskı altında hisseden vatandaşlarımızdan potansiyel olarak meyyal olanların Hıristiyanlığa geçtiği tespit edilmiştir. Bu etnik seçicilik ve ortak paydada buluşma yönteminin Mahallebaşı olarak maruf olan semtimizde yaygın bir şekilde uygulandığı görülmektedir. Ayrıca şehrin geri kalmış kısım ve varoşlarında da misyonerlik faaliyetlerinin yoğunlaştığı görülmektedir. Dadaşkent ve Yenişehir semtlerinde de misyonerler kendilerine rahat bir çalışma ortamı bulmuşlardır. Bunun sebebi ise bu semtlerin genellikle üniversite öğrencileri, şehre dışardan gelmiş olanlar ve memurlardan oluşmasıdır.

Bunlardan başka bir de hazzı bir grubun varlığından söz edilmektedir. 35 avukatın başını çektiği ve merkezlerinin İstanbul Öğretmenevi'nin yanında olduğu söylenen bu grup, güzel, etiketli bayanlar vasıtasıyla üye ve taraftar toplamaktaymış.

Gruba dâhil olabilmek için 3500 dolar verilmesi gerekiyormuş. Genellikle de bu güzel hanımlar, üye kazanmak için adeta birer ökse olarak kullanılmaktaymış. Aslen Ankara barosuna kayıtlı Avukat N. B.'nin avukatlık mesleğini hiç icra etmeksizin iki yıl boyunca Erzurum'da kaldığı ve deşifre olunca yerine başka bir hanım avukatın gönderildiği söylenmektedir. Bütün çabalarımıza rağmen, Erzurum eşrafının önde gelenlerinden bu bilgilerin doğruluğunu teyit ettirmekle birlikte, aralarına girerek bizzat gözlem yapma imkânını bulamadığımızı da belirtmeliyiz. Gerçekte böyle bir grubun var olup olmadığından emin değiliz ancak kulaktan kulağa fısıltı şeklinde yayılsa da böyle bir durumun varlığından haberdar etme gereği duyduk. Bu bilginin gerçekliğini teyit etmek ya da yalanlamak güvenlik güçlerinin görevidir. Bizler bilim adamıyız, hafife gibi herkesin peşinde koşturmak gibi bir lüksümüz, imkânımız yoktur. Buna ihtiyacımız da yoktur. Gönlümüzden geçeni söylemek gerekirse, bu haberlerin gerçek olmasını arzu etmiyoruz. Sadece söylentiden ibaret olması, güzel şehrimizin ne olduğu bilinmeyen hazcı bir grup tarafından kuşatılmış olmasını da istemiyoruz.

Erzincan'da Misyonerlik Faaliyetleri

Ülkenin her yerinde olduğu gibi Erzincan'da da çeşitli Hıristiyan gruplarca misyonerlik faaliyeti sürdürülmekte ve Hıristiyanlıkla ilgili reklam yazıları, İncil ve broşürler dağıtılmaktadır. Ancak bunlar bilinen ve neredeyse normal olarak karşılanan bir misyonerlik yöntemi hüviyeti kazanmıştır. Bu durumda da misyonerlik faaliyeti yapan kişilerin hangi gruptan olduğunu dahi tespit edememektedir. Ancak çok belirgin bir şekilde gruplarını öne çıkarma durumlarında bunların kim olduğu bilenebilmektedir. Aksi takdirde emniyet birimleri dahi bunların hangi gruptan olduklarını tespit edememekte, kayıtlarına sadece Hıristiyan misyonerler şeklinde geçmektedir. Bu tür kayıtlar da hangi Hıristiyan grubun nerelere yoğunlaştığını tespit etmemizi zorlaştırmaktadır. Erzincan da bu durumdaki şehirlerimizden biridir. Protestan Hıristiyanların bütün Doğu Anadolu'da olduğu gibi Erzincan şehrine de ilgi duydukları görülmektedir.

Erzincan'da düzenli ve sistemli misyonerlik faaliyetinin 2001 yılında başladığı gözlenmektedir. Yenişehir Esnafı İş Hanı'nda müzik market adı altında kurulan paravan bir şirket bu görevi üstlenmiştir. İstanbul'da ikamet eden ve bu yörenin insanı olan bir genç vasıtasıyla şehirde kurulan paravan şirket vasıtasıyla şehre İncil dağıtımını başlatılmıştır. Bunun yanı sıra 2002 yılında şehirde müzik konserleri adı altında sempatican kitle oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu müzik market kanalıyla belli bir sempatican kitle oluşturulduktan sonra şirket, ilginçtir esnafa da büyük bir borç takarak ve iflas etmiş görüntüsü vererek kapanmıştır. Böylece, ilgiyi iflas kamuflajının üzerine çekerek tepkileri azaltmış ve eylemlerini gizlemeyi de başarmışlardır².

Bu alt yapı oluşumundan sonra Erzincan'da düzenli bir ev kilisesinin mevcudiyeti gözden kaçmamaktadır. Erzincan Emniyet Müdürlüğü'nden aldığımız bilgiye göre Malatya'da Müjde Yayınevi'yle irtibatlı olan 6-7 kişi şehirde düzenli olarak misyonerlik yapmakta ve gayri resmî olarak ev kiliselerini yaşatmaktaymış. Bunlardan 4 tanesi Hıristiyanlarla çok iyi bir diyalog halinde faaliyetlerini sürdürürken,

² Kaynak kişi Yılmaz Özkır, Erzincan Hukuk Fakültesi; Esnafı İş Hanı esnafı.

diğer üçü cemaat üyesi görüntüsü vermekteymiş. Sabit bir ev kiliseleri olmayan bu grup, her hafta başka bir evde toplanmak suretiyle hem halkın tepkisinden korunmakta hem de emniyet güçlerinden saklanmayı ve deşifre olmamayı amaçlamaktadırlar.³

Kars Yöresinde Misyonerlik Faaliyetleri

Kars civarında yaptığımız incelemelerde sistemli bir misyoner yapılanmaya rastlanmamıştır. Evlere broşür, İncil dağıtma tarzındaki faaliyetler burada da mevcuttur. Ancak ev kiliseleri vb. yapılanmaya rastlanmamıştır.

Iğdır'da Misyonerlik Faaliyetleri

Iğdır'da misyonerlik faaliyetlerini iki grupta değerlendirmek mümkündür. Bunlardan birincisi, broşür ve İncil dağıtma şeklinde olanıdır. Yehova Şahitleri bu grubun başını çekmektedir. Evlere, iş yerlerine, bürolara kendilerini tanıtan broşürler dağıtmakta ve kazanabilecekleri insanları tespit etmeye çalışmaktadırlar. Bu tür grupların kendilerine hizmet edebilecek kişiler olarak da samimi, güvenilir insanları seçmeye çalıştıkları gözlenmektedir. Böylece ahlâken defekti olmayan, toplumda güvenilir insanları kazanarak, misyonerlikte daha fazla başarı elde etmeyi amaçlamaktadırlar.

Iğdır'da 2002'lerde "Avrupa-Asya Türk Kadınları Derneği" adı altında bir teşkilat kurulmuştur ve insanî yardım faaliyetini sürdürmektedir. Bunun dışında aşiretlerin kontrolünde olan bazı dernekleri ise bilhassa Hollandalı ve Alman Hıristiyanların finanse ettiği, el altından Ermenilerin desteklediği söylenmektedir. Aşiretlerin kontrolündeki bir kaç dernek; Yedikasım Mahallesinde terör mağdurları, dul kadınlar ve ortada kalmış mağdur kadınlara yardım adı altında faaliyet yürütmekteymiş. Ana finansörleri ise Hollandalı Hıristiyanlarmış. Bu faaliyetler neticesinde resmî olmasa da fiilî olarak din değiştirenlerin mevcut olduğu söylenmektedir. Edindiğimiz bilgiye göre, bu din değiştirmelerde bilhassa PKK'nın desteği fazla oluyormuş.

Burada bizce dikkat çekici olan husus misyoner teşkilatların bilhassa bölgedeki kadın sorununa el atmış olmasıdır. Hepimizin malûmu olduğu üzere Doğu ve Güney Doğu'da kadınların dikkat çekici bir ezilmişliği ve istismarı söz konusudur. Bilhassa kız çocuklarının okutulmaması, rızasız evlilikler vs. gibi pek çok sebeple kadınlar mağdur edilmektedir. Bunu gören uyanık misyonerler de bu muhtaç insanlara yardım elini uzatmış olmakla onların gönüllerini ve inançlarını kazanmayı amaçlamaktadır. Bu eylemlerinin sonunda başarılı olduklarını üzümlerle tespit etmiş durumdayız.

Ülke olarak insanlarımız problemlerini çözecek projeler ve yöntemler geliştirmeliyiz. Bunu kendi insanımız için yapmalıyız, böylece misyonerlerin önemli ölçüde önleri kesilmiş olacaktır. Kadın çalışmalarına ağırlık verilmeli, hem Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki kadınların sosyal statüleri, hem de ülkenin genelindeki kadın sorunları çözümlenmelidir. Ayrıca eğitimin yaygınlaştırılması ve ekonominin düzeltilmesi ve insan kaynaklarının yerli yerinde kullanılması da çok gereklidir. Ayrıca AB'ye girmek için çabaladığımız şu dönemde bilhassa din adamlarının daha iyi eğitilmesi ve bilgi birikimleri ve donanımları da

³ Kaynak Kişi Erzincan Emniyet Müdürü Ahmet Kaplan.

artırılmalıdır. Kaybettikleri güveni, saygıyı kazandırmalı ve hak etmedikleri ithamlardan kurtarılmalıdırlar. Din adamları kendilerini yenilemeye çalışırken, yazılı ve görsel medyamızda onlara bu konuda destek ve yardımcı olmalıdır. Yıllardır TV'lerde hep rahiplerin hümanist, yardımsever, çok sevimli kişiler olarak takdim edilmesi, buna mukabil imamlarımızın yobaz, bağınaz, gerici ve hatta başkasının ırzında, namusunda gözü olan haramî kişiler olarak takdim edilmeleri insanların bilinçaltlarına yerleşmekte, toplumda güvenilmez kişiler olarak tanınmalarına sebep olmaktadır. Hıristiyan din adamları sempati kanalı açılırken, Müslüman din adamlarına ise antipati kanalı açılmamalıdır. Çünkü misyonerlikle mücadelenin en önemli ayağını yetkin, kişilikli, donanımlı din adamları oluşturmaktadır. Bu konuda herkes üzerine düşeni yapmalıdır. Suçu hep başkalarında aramak yerine, kendi kusur ve eksiklerimizin telafi yoluna gidilmeli, böylece misyonerlere ortam ve fırsat sağlanmamalıdır.